

VOORBEREIDING OP DE EERSTE DETERMINATIEBIJEENKOMST VAN 13-1-2001 (ITZ, AMSTERDAM)

## De fossiele schelpen van de Nederlandse stranden en zeegaten

Frank Wesselingh\*

Inmiddels zijn we al weer anderhalf jaar bezig met de inventarisaties voor een nieuwe fossielenatlas, die de opvolger zal moeten worden van de fossielenatlas ("De fossiele schelpen van de Nederlandse stranden en zeegaten") die tussen 1954 en 1984 onder leiding van C.O. van Regteren Altena en A.W. Janssen is gepubliceerd in *Basteria*. Het eerste deel van de nieuwe fossielenatlas, dat zal gaan over de tweekleppigen, stoottanden en keverslakken, hopen we eind 2002 klaar te hebben. Het tweede deel, dat de slakken zal behandelen hopen we klaar te hebben rond 2005. Tot nu toe hebben we een zestal determinatiebijeenkomsten in Zeeland gehouden, waar per keer tussen de 15 en 25 verzamelaars hun materiaal ter tafel brachten. Deze bijeenkomsten hebben een eerste (voorlopige) lijst opgeleverd, die veel omvangrijker is dan de lijst die in de laat-

ste aflevering van de fossielenatlas (1984) is gepubliceerd. Op de WTKG wintervergadering (13 januari 2001, ITZ, Amsterdam) nodigen we jullie van harte uit om fossiel schelpenmateriaal van de Nederlandse stranden en zeegaten mee te nemen, ook fosforieten e.d. We vragen jullie expliciet om alleen taxodonten en pteriomorphen mee te nemen (zie de voorlopige lijst hieronder). Alles wat ongewoon, zeer zeldzaam of onbekend is: meenemen! Op deze vergadering zullen we de stand van zaken uiteenzetten, enkele lastige groepen toelichten en vooral (hopelijk heel veel) materiaal bekijken.

De voorjaarsvergadering (17 maart, Museon, Den Haag) zal in het teken staan van de Heterodonta en Anomalodesmata. Hierover lichten we jullie in het volgende nummer van Afzettingen in.

Voorlopige soortenlijst fossiele tweekleppigen van de Nederlandse stranden en zeegaten.

|                                          |                                            |                                         |
|------------------------------------------|--------------------------------------------|-----------------------------------------|
| <i>Acila cobboldiae</i>                  | <i>Batharca pectunculoides</i>             | <i>Mytilus (Mytilus) trossulus</i>      |
| <i>Leionucula laevigata laevigata</i>    | <i>Batharca philippiana</i>                | <i>Mytilus (Crenomytilus) cf.</i>       |
| <i>Nucula (Nucula) nucleus</i>           | <i>Porterius cf. adversidentatus</i>       | <i>scaphoides</i>                       |
| <i>Nucula (Nucula) nitidosa</i>          | <i>Arcopsis lactea</i>                     | <i>Crenella decussata</i>               |
| <i>Nucula (Nucula) trigonula</i>         | <i>Arcopsis scaldensis</i>                 | <i>Crenella (?) spec.</i>               |
| <i>Nucula hanleyi</i>                    | <i>Scapularca globosa</i>                  | <i>Arcoperna sericea</i>                |
| <i>Nucula (Nucula) mixta</i>             | <i>Trigonodesma lissa</i>                  | <i>Modiolus (Modiolus) modiolus</i>     |
| <i>?Nucinella ovalis</i>                 | <i>Limopsis (Limopsis) aurita</i>          | <i>Modiolula phaseolina</i>             |
| <i>Microgloma guilonardi</i>             | <i>Limopsis (Limopsis) goldfussi</i>       | <i>Musculus (Musculus) subpictus</i>    |
| <i>Microgloma pusilla</i>                | <i>Limopsis (Pectunculina) anomala</i>     | <i>Musculus (Musculus) discors</i>      |
| <i>Nuculana (Nuculana) deshayesiana</i>  | <i>coxi</i>                                | <i>Mytilaster lineatus</i>              |
| <i>Nuculana (Nuculana) minuta</i>        | <i>Limopsis (?) granulata</i>              | <i>Rhomboidella prideauxi</i>           |
| <i>Nuculana (Nuculana) cf. striata</i>   | <i>Limopsis (?) costulata</i>              | <i>Atrina fragilis kalloensis</i>       |
| <i>Nuculana (Nuculana) galeottiana</i>   | <i>Limopsis (?) retifera</i>               | <i>Lima (Lima) lima</i>                 |
| <i>Nuculana (?Nuculana) spec.</i>        | <i>Glycymeris (Chevronia) variabilis</i>   | <i>Limaria (Limea) exilis</i>           |
| <i>Yoldia (Yoldia) lanceolata</i>        | <i>Glycymeris (Chevronia) obovata</i>      | <i>Limaria (Limatulella) loscombii</i>  |
| <i>Yoldia (Yoldia) myalis</i>            | <i>ringelei</i>                            | <i>Limatula ovata</i>                   |
| <i>Yoldia (Yoldia) semistriata</i>       | <i>Glycymeris (Glycymeris)</i>             | <i>Limatula subauriculata</i>           |
| <i>Portlandia arctica</i>                | <i>glycymeris</i>                          | <i>Limatula gwyni</i>                   |
| <i>Yoldiella intermedia</i>              | <i>Glycymeris (Glycymeris)</i>             | <i>Notolimea clandestina</i>            |
| <i>Yoldiella lenticula</i>               | <i>radiolyrata</i>                         | <i>Ostrea (Cubitostrea) cf. cubitus</i> |
| <i>Arca (Arca) tetragona</i>             | <i>idem, forma pseudodeshayesi</i>         | <i>Ostrea (Cubitostrea) ventilabrum</i> |
| <i>Anadara (Scapharca) diluvii</i>       | <i>idem, forma exaggerata</i>              | <i>Ostrea wemmelenensis</i>             |
| <i>Anadara (Scapharca) diluvii</i>       | <i>Glycymeris spec. cf. dispar</i>         | <i>Ostrea (Cymbulostrea) cymbula</i>    |
| <i>bollenensis</i>                       | <i>Glycymeris textus</i>                   | <i>Ostrea (Ostrea) edulis</i>           |
| <i>Anadara (Scapharca) suessi</i>        | <i>Mytilus (Mytilus) edulis</i>            | <i>Ostrea (Turkostrea) multicostata</i> |
| <i>Barbatia (Barbatia) barbata</i>       | <i>Mytilus (Mytilus) galloprovincialis</i> | <i>Neopycnodonte callifera</i>          |
| <i>Barbatia (Barbatia) appendiculata</i> | <i>Mytilus (Mytilus) antiquorum</i>        | <i>Neopycnodonte cochlear</i>           |

Deze lijst (taxodonten en pteriomorphen) is dus nog aan verandering onderhevig. Een deel van de onderstaande bevindingen zullen de komende twee jaar nog formeel worden gepubliceerd.

Een aantal eerder vermelde soorten, die te verwachten zijn, maar die we nog niet fossiel hebben teruggevonden, zoals *Nuculoma tenuis*, *Nuculoma haesendoncki*, *Yoldiella pygmaea*, *Gregariella opifex* en *Pinctada phalaenacea* is niet in de lijst opgenomen.

Naar aanleiding van de winterbijeenkomst zullen we diegenen die dat op prijs stellen invulformulieren meegeven waarmee collecties kunnen worden geïnventariseerd. De fossielenatlas is een project voor de liefhebber, maar bovenal door en dankzij de liefhebber!

Komt allen! 17 januari, ITZ, Amsterdam

Frank Wesselingh, *Naturalis*, Postbus 9517, 2300 RA Leiden, email: [wesselingh@naturalis.nl](mailto:wesselingh@naturalis.nl)

Peter Moerdijk, Kingstraat 14, 4336 LG Middelburg, email: [pw.moerdijk@zeeland.nl](mailto:pw.moerdijk@zeeland.nl)

---

*Neopycnodonte navicularis*  
*Neopycnodonte queteleti*  
*Anomia ephippium*  
*Pododesmus (Heteranomia) squamula*  
*Pododesmus (Monia) patelliformis*  
*Pododesmus (Monia) striata*  
*Delectopecten (Similipecten) similis*  
*Aequipecten wagnaari*  
*Aequipecten opercularis*  
*Aequipecten spec.*  
*Aequipecten radians*  
*Mimachlamys angelonii*  
*Mimachlamys varia*  
*Crassadoma harmeri*  
*Crassadoma multistriata*  
*Crassadoma pusio*  
*Flexopecten flexuosus*  
*Hilberia hoeninghausi*  
*Hilberia stettinensis*  
*Hinnites crispus*  
*Chlamys ercolaniana*  
*Palliolium gerardi*  
*Palliolium tigrinum*  
*Pseudamussium princeps*  
*Pseudamussium clavatum*  
*Pecten (Pecten) maximus*  
*Pecten (Pecten) complanatus*  
*Pecten (Pecten) grandis*

---